

Підсумовуючи варто зауважити, що соціальний захист багатодітних сімей в Україні є одним з пріоритетних напрямків державної соціальної політики. На жаль, у сучасних умовах його рівень не є задовільним та не відповідає потребам суспільства тим самим унеможливаючи стабілізацію соціально-економічного становища багатодітних сімей в Україні.

Список використаних джерел

1. Іонова І. М., Глушенко Є. О. Нормативно-правове забезпечення соціального захисту багатодітної сім'ї на сучасному етапі розвитку українського суспільства. *Сімейна політика в Україні: проблеми і перспективи розвитку*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (04 квітня 2018 р., м. Київ) / [Ред. кол. І. Г. Губеладзе та ін.]. К., 2018. С. 187-190
2. Про охорону дитинства : Закон України від 26 квітня 2001 р. № 2402-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 30. Ст. 142.
3. Кайтанський, О. С. Правові аспекти соціального захисту окремих категорій сімей із дітьми. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2017. № 1. С. 31-34.
4. Рудик В. А. Правові питання організації соціального захисту багатодітних сімей. *UKRAINE-EU. MODERN TECHNOLOGY, BUSINESS AND LAW*. 2016. № 3. Р. 353-356.

*Науковий керівник: д.ю.н., доцент, **Бориченко К. В.***

***Линюк Андрій Ігорович, Слободян Уляна Сергіївна**
студентки 2-го курсу факультету прокуратури та слідства
Національного університету «Одеська юридична академія»*

АКТУАЛЬНІСТЬ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ УКРАЇНИ

Беручи до уваги активне прагнення України увійти до числа учасниць Європейського Союзу, доречно наголосити на доцільності узгодження вітчизняних стандартів охорони праці з нормами високорозвинених держав ЄС.

Основоположними нормативно-правовими актами, на які слід опиратися, виконуючи адаптацію національного законодавства, є Директиви Ради Європейських співтовариств, чільне місце серед яких

посідає Директива Ради № 89/391/ЄЕС «Про впровадження заходів для заохочення удосконалень у сфері безпеки і охорони здоров'я працівників під час роботи» від 12 червня 1989 р.

Варто зазначити, що 29 листопада 2018 року було прийнято наказ Міністерства соціальної політики України № 1804, головною метою якого є забезпечення нормальних умов праці шляхом належного стану засобів праці, гідного облаштування робочого місця та організації навчання працівників у разі потреби [1]. Даний нормативно-правовий акт є своєрідною імплементацією директиви, вказаної вище, яка у свою чергу регламентує заходи для підвищення рівня безпеки та гігієни праці, що дозволяє виокремити фундаментальні засади профілактики цієї галузі: оцінювання ризиків та їх запобігання, пристосування роду заняття до працівника та до науково-технічного прогресу та інші.

Ще одним джерелом, про яке необхідно згадати, є Конвенція МОП №155, яка вказує на необхідність запровадження національної політики «Безпека і здоров'я на роботі», створення спеціального обліку для нещасних випадків на робочому місці та встановлення вимог щодо навчання та освіти [4, с. 24].

Загалом, базою охорони безпеки та гігієни праці в країнах Європейського Союзу виступають механізми моніторингу, що дозволяють формувати відповідну статистику таких порушень. Більше того, поширення такого моніторингу на осіб, які зайняті надомною роботою, є само зайнятими особами – приватними підприємцями та верств населення, що є соціально незахищеними, вважається ще однією гарантією вирішення проблем у даній сфері [3]. У цілому, така думка має сенс, адже, якщо говорити з точки зору українського законодавства, незалежно від форми й виду праці, особа, що виконує певний вид діяльності за трудовим договором, є працівником, який має право на гідні умови праці. До прикладу, ч. 3 ст. 29 КЗпП України вказує, що роботодавець має «забезпечити необхідними для роботи засобами», а ст.60-1 підтверджує дію цієї норми і для осіб, що здійснюють надомну працю, якщо інше не встановлюється трудовим договором.

Не варто забувати й про Німеччину, де роботодавець, залежно від чисельності штату працівників, повинен призначати заводського лікаря та інженера з техніки безпеки з метою уникнення серйозних наслідків. У цілому, ФРН має досить цікаву систему положень про безпеку праці. По-перше, це продукти законотворчого органу – закони і

постанови, а по-друге, правила запобігання нещасним випадкам, які, у свою чергу, видаються страховими асоціаціями. Що стосується підготовки фахівців з безпеки на виробництві, то вони отримують свої дипломи в досить зрілому віці – до тридцяти років [5].

Ще однією особливістю регулювання сфери охорони праці в Європейському Союзі є нагляд за дотриманням відповідного законодавства спеціальними державними інспекціями, які до того ж ще й указують на ризики для безпеки і гігієни праці. Приклад такого підходу можемо помітити у нашої сусідки – Польщі, у якій такі інспекції є підзвітними Сейму. Роботодавець відповідальний за економічну сторону безпеки і гігієни праці, яка перевіряється уповноваженими на це інспекторами [2]. Таким чином, складається логічна вертикаль роботи таких інспекцій та інформаційної обізнаності у сфері безпеки та гігієни праці для парламенту.

Так, французькі працівники мають самостійно дбати про своє життя та здоров'я, опираючись на інструкції внутрішнього розпорядку. Порушення такого припису карається штрафами, проте працівник має право відмовитися працювати, якщо вбачає в цьому якусь небезпеку [5]. У силу того, що за українським законодавством безпека робочого процесу має забезпечуватися роботодавцем, такий досвід не є близьким нашим громадянам, але така практика існує та навіть містить певну логічну складову, адже власник підприємства чи установи не може приділити занадто багато уваги кожному найманому працівникові.

Розвиваючи тему співробітництва нашої держави з ЄС, хочеться згадати про такий проєкт як «Сприяння у забезпеченні охорони праці в Україні», що мав місце у ході розробки програми TACIS (аббревіатурно розшифровується Technical Assistance to the Commonwealth of Independent States). Його сутність найкраще можна відобразити через фундаментальні шляхи застосування: надання консультацій, проведення досліджень та професійної підготовки через удосконалення нормативно-правової бази, розробки бізнес-планів та методичних рекомендацій, спрямованих на створення безпечних і здорових умов праці працюючим [6, с. 66].

Підводячи підсумки вищесказаного, хочеться зазначити, що прагнути до кращого варто завжди. Наскільки досконало законодавство не регулювало б певні питання, все одно знайдеться випадок, який виходить за визначені межі. Європейський вектор є найбільш пер-

спективним напрямком розвитку, тож вважаємо, що максимальна адаптація законодавства з позицією європейської спільноти є необхідною.

Список використаних джерел

1. Council Directive 89/391/EEC of 12 June 1989 on the introduction of measures to encourage improvements in the safety and health of workers at work. URL : <http://data.europa.eu/eli/dir/1989/391/oj>.

2. John Graversgaard. How can Labour Inspection support Labour Prevention? On the Role of Labour Inspection in Small and Medium Enterprises. Danish Labour Inspector. Oct. 2000. URL : <http://www.labour-inspection.org/side3.htm>.

3. Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on transparent and predictable working conditions in the European Union. URL : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=%20CELEX:52017SC0478&qid=1523%20292491288&from=EN>.

4. Безпека і здоров'я на роботі, 2020. 87 с. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/---lab_admin/documents/genericdocument/wcms_754158.pdf

5. Ізюта П. О. Досвід європейських країн у сфері праці. URL : <http://ippi.org.ua/sites/default/files/14iposop.pdf>.

6. Пожарова О. В. Охорона праці. Одеса, 2021. 80 с. («Навчально-методичні посібники»). URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/15565>

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Пожарова О. В.

Лупеко Дар'я Дмитрівна

студентка 2-го курсу

Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Конституцією України визначено соціальну спрямованість держави, а саме – життя і здоров'я, безпека і недоторканість, честь і гідність людини є найвищою соціальною цінністю, а її головним обов'язком – забезпечення та захист прав і свобод людини та громадянина. Це означає, що усі права громадян повинні бути реальними, не декларативни-